

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 16 lutego 2023 r.

ZP-NKWR.431.2.10.2023.EM

Pani
Renata Talarek
Dyrektor
Zespołu Placówek Opiekuńczo –
Wychowawczych „Dziecięcy Dom”
Placówka Nr V we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 17 stycznia 2023 roku do Wojewody Dolnośląskiego wpłynęło pismo Pani Kamili Radziszewskiej. Podnoszone przez ww. zastrzeżenia i uwagi dotyczyły sprawowanej opieki, wyżywienia i kontaktów z rodzicem w placówce opiekuńczo – wychowawczej we Wrocławiu przy ul. Parkowej, w której przebywa jej syn od dnia 29 grudnia 2022 roku. Ustalono, że chłopiec został umieszczony w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom” Placówce Nr V we Wrocławiu przy ul. Parkowej 2/5, zwanej dalej „Placówką” lub „POW”.

Wobec powyższego, na podstawie zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 19 z dnia 25 stycznia 2023 roku oraz upoważnień nr ZP – NKWR.0030.59.2023.EM i ZP – NKWR.0030.60.2023.EM z dnia 25 stycznia 2023 roku, przeprowadzono kontrolę w trybie uproszczonym w Placówce.

Dnia 26 stycznia 2023 roku czynności kontrolne w zakresie przestrzegania standardów opieki określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” i rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720), zwanym dalej „rozporządzeniem”, co do których matka chłopca wniosła zastrzeżenia, przeprowadzili inspektorzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Emilia Molska – Kaźmierczak – starszy inspektor wojewódzki oraz Grzegorz Kownacki – starszy inspektor wojewódzki. Kontrola została odnotowana w książce kontroli pod numerem 1.

(dowód: akta kontroli str. 5, 7, 9-15)

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego obejmującego analizę dokumentacji, obserwacji uczestniczącej dzieci, oględzin obiektu oraz oświadczeń złożonych przez Dyrektora Placówki Panią Renatę Talarek i Zastępcę Dyrektora Panią Katarzynę Mazur – Żyłę, ustalono stan faktyczny:

1. Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom” Placówka Nr V we Wrocławiu przy ul. Parkowej 2/5 jest publiczną placówką opiekuńczo – wychowawczą łączącą zadania typu socjalizacyjnego i interwencyjnego prowadzoną przez Miasto Wrocław. Placówka działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS – IS.9423.36.2013 z dnia 3 września 2013 r. (z późn. zm.) Jednostka zabezpiecza 10 miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodzin własnych.
2. Na podstawie przedłożonej ewidencji dzieci stwierdzono, że w dniu kontroli w Placówce umieszczonych było 19. wychowanków, z tego 18. poniżej 10. roku życia. Jedno dziecko poniżej 10. roku życia umieszczono wraz ze starszą siostrą, która aktualnie przebywa na ucieczce. Jedno dziecko umieszczone w trybie interwencyjnym zostało przyjęte do Placówki za zgodą wojewody na podstawie art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.). W związku z tym nie wlicza się go do limitu, o którym mowa w art. 95 ust. 3 ustawy. Ponadto troje dzieci zostało umieszczonych w trybie interwencyjnym.

Analizując wydane orzeczenia sądowe stwierdzono, że :

- dla 5 dzieci wskazano instytucjonalną pieczę zastępczą,
- dla 13 dzieci wskazano instytucjonalną lub rodzinną pieczę zastępczą,
- w stosunku do jednego dziecka umieszczonego w Placówce w trybie interwencyjnym Dyrektor zwrócił się do sądu o przekazanie postanowienia.

Dyrektor oświadczył, że przyjęcia dzieci poniżej 10. roku życia nastąpiły „zgodnie ze skierowaniami MOPS (Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu), wydanymi na podstawie postanowień sądowych (...)”. Ponadto „Każdorazowo organ kierujący dziecko zasięgał opinii Dyrektora” Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, czyli znał stan liczebny dzieci w POW.

Wobec powyższego, organ kierujący wykonał postanowienia sądu z uchybieniem. Nieprawidłowość stanowi zarówno przyjęcie dzieci powyżej dopuszczalnego limitu, jak i nieprzestrzeganie zasad dotyczących ich wieku określonych w ustawie. Zapis zawarty w postanowieniach sądowych o umieszczeniu dziecka poniżej 10. roku życia w instytucjonalnej pieczy zastępczej należy traktować jako konieczność umieszczenia

dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, ponieważ tylko ta forma instytucjonalnej pieczy zastępczej jest przeznaczona dla dzieci poniżej 10. roku życia. W porozumieniu z MOPS należy podjąć wszelkie możliwe działania w celu umieszczenia dzieci poniżej 10. roku życia w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Oględziny obiektu potwierdziły, że każde dziecko ma zapewnione własne miejsce do spania. Niemniej dwa z trzech pokoi mieszkalnych są większe niż 5 – osobowe, co jest niezgodne z § 18 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. *(dowód: akta kontroli str. 35, 61, 63, 65-102)*

3. R. W., syn zgłaszającej, został przyjęty do Placówki w trybie interwencyjnym dnia 29 grudnia 2022 roku, zgodnie z art. 103 ust. 2 pkt 2 ustawy, tzn. dowieziony przez Policję. Przy przyjęciu dziecka przekazano książeczkę zdrowia i kartę medycznych czynności ratunkowych zespołu Pogotowia Ratunkowego oraz osobiste rzeczy dziecka. O przyjęciu dziecka dyrektor niezwłocznie powiadomił sąd oraz MOPS. Dnia 30 grudnia 2022 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieście wydał postanowienie o umieszczeniu dziecka w instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej. Dnia 4 stycznia 2023 roku MOPS wydał skierowanie do Placówki Nr V od dnia 29 grudnia 2022 roku, a więc od dnia faktycznego przyjęcia dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 16-17, 20-22, 57)

4. Opieka, w tym opieka zdrowotna.

Prowadzona w Placówce dokumentacja potwierdza, że chłopiec został przyjęty z zauważalnymi zaniedbaniami pielęgnacyjnymi (zmiany skórne punktowe, długie i brudne paznokcie oraz brudne uszy), był zakatarzony. Ubrania dziecka były przybrudzone, z wyczuwalnym zapachem nikotyny. W placówce prowadzi się „Zeszyt raportów”, w którym na bieżąco zapisywano informacje dotyczące aktualnej sytuacji opiekuńczej, wychowawczej i zdrowotnej (w tym pielęgnacyjnej) chłopca. Wpisy dotyczące R. W. wskazują, że wykazywał on tendencję do nawracających infekcji (zakatarzenie). Dziecku na bieżąco świadczone opiekę i zaopatrzenie w wymagane artykuły, w tym medyczne spożywcze i odzieżowe. W dokumencie „Karta gorączkowa niemowlęcia” ujmowano informacje z zakresu obserwacji, leczenia i żywienia dziecka. W dokumentacji chłopca znajduje się niedatowana zgoda matki na leczenie ambulatoryjne, szpitalne, niezbędne badania diagnostyczne, konsultacje specjalistyczne oraz działania profilaktyczne – w tym zalecane szczepienia ochronne syna. Od momentu przyjęcia do POW chłopiec trzykrotnie był badany przez lekarza pediatrę, a fizjoterapeuta przeprowadził ocenę postawy ciała i stwierdził, że dziecko wymaga regularnej rehabilitacji, wydając stosowną opinię w dniu 5 stycznia 2023 roku. Zapoznano się z Raportami pielęgniarскими zawierającymi informacje o aktualnym stanie zdrowia

chłopca. Dziecku podawano leki zgodnie z zaleceniami lekarskimi po uprzedniej konsultacji. Na bieżąco odnotowywano informacje o zakraplaniu nosa i oczyszczaniu wydzielin u dziecka.

Matka dostarczyła w dniu 11 stycznia 2023 roku do Placówki posiadaną dokumentację medyczną dotyczącą diagnostyki i leczenia medycznego chłopca (załączona do pisma z dnia 10 stycznia 2023 roku w sprawie częstotliwości odwiedzin). W piśmie z dnia 3 stycznia br. oraz przywołanym powyżej z 10 stycznia br. matka zawarła informacje o stanie zdrowia, w tym o odbytych operacjach oraz wspomniała o prowadzonej rehabilitacji dziecka. Zastępca dyrektora oświadczył, że chłopiec pozostaje pod obserwacją psychologa celem diagnozy rozwoju psychoruchowego. Placówka pozyskała indywidualny kalendarz szczepień chłopca i zgodnie z oświadczeniem zastępcy dyrektora – będą one kontynuowane. Ponadto będzie realizowana opieka w poradni okulistycznej, neurologicznej oraz zostanie wykonane badanie słuchu.

(dowód: akta kontroli str. 18-19, 36, 51-52, 56, 58-60, 62, 63-64)

Zgodnie z rozporządzeniem w placówce opiekuńczo – wychowawczej w czasie zajęć opiekuńczych i wychowawczych pod opieką 1 wychowawcy może przebywać nie więcej niż 14 dzieci, natomiast liczbę osób pracujących z dziećmi, sprawujących opiekę w godzinach nocnych, ustala się na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo każdego dziecka. W placówce opiekuńczo – wychowawczej, w godzinach nocnych, opiekę sprawuje co najmniej 1 osoba pracująca z dzieckiem. Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że w godzinach od 7:00 do 19:00 dyżury pełniły dwie osoby, natomiast w porze nocnej jedna osoba. Dyrektor wyjaśnił, że osobą wspomagającą wychowawcę pełniącego dyżur nocny w POW jest każdorazowo pielęgniarka dyżurująca w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, która trzykrotnie w ciągu nocy dokonuje obchodu w Placówce Nr V, a „*w sytuacjach nagłych, interwencyjnych zapewnia wsparcie zarówno medyczne, jak i w zakresie opiekuńczym*”- oświadczył dyrektor.

(dowód: akta kontroli str. 33-34)

5. Wyżywienie.

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia dziecku umieszczonemu w placówce opiekuńczo – wychowawczej zapewnia się wyżywienie dostosowane do jego potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia. Ustalono, że w Placówce obowiązywał jadłospis sporządzony przez specjalistę ds. żywienia. Opracowywał on jadłospisy dla poszczególnych grup wiekowych. Obejmowały one śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek i kolację. Chłopiec otrzymywał wyżywienie

przygotowywane według opracowanych wskazań dla grupy wiekowej od 1. roku życia dla lat 3. Zastępca dyrektora oświadczył, że „*Dziecko spożywa pełne posiłki i płyny. Problemów z gryzieniem i przelękaniem pokarmów nie zaobserwowano. Nie odnotowano incydentów krztuszenia się podczas spożywania posiłków. (...) jest w trakcie procesu rozszerzania diety, w kierunku zwiększania ilości pokarmów stałych*”. W „Zeszycie raportów” nie odnotowano żadnych zastrzeżeń dotyczących apetytu chłopca ani sytuacji wskazujących na trudności ze spożywaniem posiłków. (dowód: akta kontroli str. 24-32, 61)

6. Utrzymywanie przez dziecko kontaktu z rodziną.

Dyrektor wyraził zgodę na odwiedziny rodziców u chłopca w oparciu o ustalony harmonogram i zasady. Przedłożono obowiązujący na dzień kontroli harmonogram według którego w Placówce odbywały się odwiedziny oraz „Zasady dotyczące przekazywania wychowankom produktów spożywczych podczas odwiedzin”. Rodzice chłopca zapoznali się z ww. zasadami, co potwierdzili własnoręcznymi podpisami.

Pismami z dn. 3 stycznia br., 10 stycznia br. oraz 19 stycznia br. matka chłopca zwracała się do dyrektora o zwiększenie częstotliwości odwiedzin syna. Zapoznano się z wiadomością mailową z dn. 10 stycznia br., w której pracownik socjalny informował wychowawcę o decyzji dyrektora w sprawie odwiedzin – ustalono 2 razy w tygodniu. Według okazanego harmonogramu matka miała ustalone odwiedziny w poniedziałki i piątki, a ojciec we wtorki w godzinach od 17:00 do 18:00. Ponadto raz dziennie do godziny 18:00 mogli telefonować, aby uzyskać informacje dotyczące dziecka. W prowadzonej w POW karcie odwiedzin odnotowywano wizyty matki i ojca oraz wszelkie kontakty telefoniczne.

Do akt kontroli załączono informację o wprowadzeniu od 1 lutego 2023 roku codziennych odwiedzin dzieci przez rodziców. (dowód: akta kontroli str. 23, 37-55, 58, 60, 62, 63)

7. Przeprowadzono obserwację uczestniczącą dzieci w czasie zabawy oraz oględziny obiektu. Opiekę nad 14. dziećmi sprawowały dwie osoby. Wszyscy byli zgromadzeni w pokoju przeznaczonym do wspólnego spędzania czasu. Dzieci miały do dyspozycji zabawki. Część dzieci pozostawało w bliskim kontakcie z opiekunami, w tym R. W., który manipulował kilkoma klockami i obserwował otoczenie. Chłopiec był spokojny. Kilko dzieci bawiło się, kilko zainteresowało się obecnością obcych osób, tj. inspektorów, inicjowało kontakt, podchodziło, wyciągało ręce, wypowiadało słowa, od czasu do czasu nawiązując kontakt ze stałymi opiekunami. Dzieci pozostawały w pogodnych nastrojach. (dowód: akta kontroli str.63)

W wyniku przeprowadzonej kontroli w trybie uproszczonym w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom” Placówce Nr V we Wrocławiu stwierdzono nieprawidłowości:

1. Przekroczenie dopuszczalnej regulaminowej liczby dzieci.
2. Dwa pokoje mieszkalne są większe niż 5 – osobowe.

Wobec powyższego wydaje się zalecenie pokontrolne:

- 1) Doprowadzić do zgodności z limitem miejsc liczbę dzieci umieszczonych w Placówce.
Podstawa prawna: art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.) oraz decyzją Wojewody Dolnośląskiego PS-IS.9423.36.2013 z dnia 3 września 2013 r. (z późn. zm.).
Termin realizacji: niezwłocznie.
- 2) Zapewnić dzieciom pokoje mieszkalne nie większe niż 5 – osobowe.
Podstawa prawna: § 18 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720).
Termin realizacji: niezwłocznie.

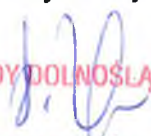
Charakter nieprawidłowości mógł wpłynąć na obniżenie standardów realizowanych przez Placówkę zadań, w tym w zakresie jakości sprawowanej nad dziećmi opieki.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.).

Proszę w terminie do dnia **31 marca 2023 roku** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

.....
(przewodniczący zespołu inspektorów)

.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej